

ները, քաղաքային վարչութիւնների աջակցութիւնը, մեր երկրում գոյութիւն ունեցող գործարանների օժանդակութիւնը եւ պետութեան կողմից նշանակված նպաստները գումարվելով միասին կարող են հիմք դառնալ բուժարան-ների առաջին շարքին, մինչեւ որ տեղական նախաձեռնութիւնը կը դանիի եւ ուրիշ ձեւեր ինքնօգնութեամբ իրագործելու այդ կարեւոր գործը, ինչպէս այդ տեղի ունի արտասահման

նում: Դասախոսութիւնը բարձրացած էր սրբութիւնի մասից եւ տեւեց երկու ժամ: Խատիսեան ունի դասախոսելու ընդունակութիւն: Նա յարմարեցրել էր իր զրոյցը ոչ մասնագէտ հասարակութեան համար եւ նպատակ չէր դրել ոչ այնքան զիտնական ձշութիւն եւ նօմենկլատուրը պահպանել, որքան քարոզել եւ համոզել, որ պահպանել է թոքերի հիւանդութեան ինդրին վերաբերվի մեծ լրջութեամբ եւ ուշադրութեամբ: Հանդիսականները ընդունեցին դասախոսութիւնը ծափահարութեամբ:

ԿԱՂԶՈՒԱՆԻՑ մեզ գրում են. «Տեղիս նախ-
կին Բարեգործական ընկերութեան այժմ փակ-
ված ճիւղի փարչութիւնը՝ լսելով Ախալքալա-
քում պատահած աղէտի լուրը, արտակարգ ժո-
ղով կազմելով՝ վճռեց ընկերութեան ունեցած
274 ր. դրամը նուիրել յիշեալ աղէտից թշուա-
ռացածների օգտին: Այդ փողը ընկերութեան
գանձապահ Մ. Մուրուզեանի ձեռքով ուղարկ-
վեց Թիֆլիսի նահանգապետին:»

ԲԱԹՈՒՄԻՑԻ մեզ գրում են. «Մինչեւ այժմ
մարդանեցը գլխաւորապէս Փօթիկը էր արտա-
հանգում արտասահման, իսկ այստեղով շատ
չնչին քանակութեամբ Այժմ մի քանի ընկե-
րութիւններ սկսել են այստեղով եւս մեծ քա-
նակութեամբ ուղարկել. ձեռնտու է այստեղով
ուղարկելն այն պատճառով, որ Փօթիի նաւա-
հանգիստն անպէտք լինելու պատճառով, նա-
ւատէրերը շատ վարձ են պահանջում, կամ
բոլորովին մերժում են, աչքի առաջ ունենալով
մի քանի շոգենաւերի Փօթիում խորտակվելը:
Յայտնի է, որ այս տարի Ռուսաստանում քա-
ռածուխը սակաւ է եւ թանգ: Այդ պատճառով
վերջերս սկսել են այստեղից Տկվիբուլի «Նախ-
իք» ընկերութեան քարածուխից մեծ քանա-
րութեամբ շոգենաւերով Ռուսաստան ուղարկել»:

ԵԱԼՏԱՅԹԻՑ մեզ գրում են. «Դոկտոր Մարտիրոս Տէրուժանեան, բնիկ Նոր-Նախիջևանցի, երկու տարուց ի վեր հաստատվելով Եալտայում»

պարապում էր բժշկութեամբ, ընդունում
էր ձրի այս ամենն զքաւոր անձանց, որոնք ի-
րան դիմում էին, եւ չէր խնայում իր օգնու-
թիւնը որեւէց դիմողի, առանց ազգի խարու-
թեան։ Երկու ամիս ի վեր հիւանդ էր, բայց
տակաւին ոտքի վրա էր, սիրով այցելում էր
հիւանդներին, նոյնաէս ընդունում էր։ Բայց

բոլորը, ինչ որ կը բանայ Նիւ-Շատէլի
տօնում սկսված քննութիւնը։ Յոյս ուն
քննութիւնը չի թագցնվի, ինչպէս այդ
կարող էր ունենալ մի այլ երկրում, այլ
պարակ կը բերվի եր բոլոր կողմերով, քս
շվեյցարացիները առհասարակ չեն
իս որ ճ դաւորութեան քօղի տակ
փաստերը, ինչքան էլ նրանք այլանդակ կ
լի առողջապահութեան համար առաջ կ
առաջ կատար կատար կատար կատար կատար

ԱՐՏԱՔԻՆ ՀՈՒՐԵՐ

— Ֆրանսիական կառավարութեան առ կած նոր օրինագիծը, որ վերաբերում է

—Խօսելով պատերազմական գործողութիւնների լրացուցիչ կրեդիտի մասին, որ անզվ կառավարութիւնը պահանջեց եւ ստացաւ լամենտից, «Morning Leader» լրագիրը մութեամբ նկատում է. «Եթէ մեզ վրա քան թանգ նստեց Գիենկօրից Կոլինզո հապա ուրեմն որքան փող պիտի մենք նենք, մինչեւ որ հասնենք Պրետօրիա: Դեռ եւս բոլորովին պարզ չենք տեմնում բաւային Աֆրիկայի պատերազմի բոլոր և անքնները. մեր պարագութիւնների նման՝ երեւան են գալիս պարբերաբար միա առաջարկական ուղարկում, այլ այն ձեւով, որտեղ զիմսաւոր կամ բժիշկ է, կամ մի ման-

Կամպանիան մէջ, սկսած այն օրից, երբ մնաց արտաքսեց Ամերիկայից զաղթականների նոյն տևոսակ զօրքը... Մենք կորցրինք արդէն Պարտկաստանը, մնենք ստիպված էինք հրաժարվել յայսնի արտօնութիւններից Ամերիկայում և անգոր դարձանք մ.ջամանելու Զինաստանի գործերին: Եղիպատոսի զօրքը արդէն հակված է ապատամբթերու... բայց եթէ մնենք որ եւ է հրաշքով նոյն իսկ ազատվնենք էլ արտաքին փորձանքներից, ամանը կենթարկվէնք աւելի ևս մեծ յարձակումների եւ հարկադրված կը լինենք մանեւ միլիոնարդիզմբ անտանելի բեռնանակի... Նոր գիպօմատիան բերում է իր հետ, որպէս լօգիփական հետեւանք, ընդհանուր եւ պարտադրի զինուրագրութիւնը եւ այն ռօպէների փոխարէն, որի ժամանակ մնենք ծափահարում էինք միստէր Զեմերլինին, մնենք ըստիպված պէտք է լինենք ամիսներ ու տարիներ անցկացնել զինուրանոցներում:

— Հեռագիրը հաղորդեց, որ էգուարդ էրվէյի

Նոյն լրագրին հեռագրում են կապշտառչուց վետրվարի 9-ին. «Cape Argus» լրագրի Պարգևերգից ստացած հեռագրում հաղորդված է, թէ կրօնիէ շրջապատված է եւ նրա զօրքերը գանգում են այժմ թնդանօթների եւ հրացանների զօրեղ կրակի տա՛: Բօէրները յուսահատկան ընդդիմութիւն են ցոյց տալիս»:

«Times»-ին հաղորդում են կրագսկից, թէ Կապի գաղթականութեան մէջ ապստամբութեան վտանգը անցած է համարվում եւ տեղացիների մէջ ձգտում է նկատվում բացարձակ հաւատարմութիւն ցոյց տալ Անգլիային:

«Morning Post»-ի երկրորդ հրատարակութեան մէջ հետեւեալ հեռագիրը կայ Լէդի-Սմիթից, որ ուղարկված է փետրվարի 7-ին: «Բօէրները անցեալ շաբաթը 400 սայլ ուղարկեցին գէպի Դրակօնի լեռները, իսկ այսօր 130

տող Գրասանիքական ակադեմիայի անդամ է ընտրված Պօլ Դէշանէլ՝ պատգամաւորների ժողովի այժմեան նախագահը։ «Ընդունելութեան հանդէսը ակադէմիայում, գրում է «Պ.ց. ԵՖ.»-ի Պարիզի թղթակիցը, միշտ էլ նշանաւոր դէպք է համարքում Պարիզի կեանքում, բայց այս անգամ հանդէսը անանձնապէս փառաւոր էր։ Ակադէմիքական հանդէսին ներկայ միակ համար է անդամ առաջնորդ անդամ է անդամական Մոդեռնապրոյտի և րակարութեամբ դէպի հիւսիս։ այսու ամենայնիւ բոէրների թիւը շատ քիչ է նուազել Ռմբակութումը չէ ընդհատվում»

«Շամաց»-ին գրում են Թէհրանից, թէ անգլիական գեսպանը փետրվարի 8-ին ներկայացաւ Շահին եւ յանձնեց նրան պաշտօնական

լրատու համար հաւաքված էին քաղաքական, գիւղօմտափական եւ դրական շրջանների ծաղիները հանրապետութեան նախագահի հետ միասին։ Նոր անմահին եւ նրան ողջունող Սիւլի Պրիւգոմին անթիւ «կօրպլիմնաներ» ասացին եւ ուզզակի խլացրին ծափանարութիւններով, թէպէտ եւ Դէշանէլի ճառը տարրերվում էր ուրիշ բազմաթիւ ճառերից նրանով միայն, որ նա իբրեւ պետական գործիչ, կանգ առաւ իր ճառի մէջ ոչ այնքան էղպարդ էրվէյի, որքան մթանսիայի միջազգային քաղաքականութեան վրա մեռջին 40—50 տարեների հրաւէր՝ այցելել Անգլիա։

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ։ Սպանիայի միջնորդութեան համաձայն՝ արտաքին գործերի մինիստրութիւնը ընդունեց, թէ Կովին-Սուլլու եւ Սիբուլու կղզիները, որոնք գտնվում են Ֆիլիպպեան խմբի հարաւային կողմում, չեն մասնում Պարիզի խաղաղութեան դաշնագրով որոշված սահմանների մէջ, ուստի եւ Ամերիկան հրաժարվում է նրանցից։

Եթե կապահովող լրջաններից իմացված է, թէ
ան լուռը, ոս իսո թէ Արեական Նախաճաշտութեան մասին:

սուանում են «բաղդի սիրելի»; կեանքի մէջ ամեն ինչ ժպտում է նրան. Նրա ճանապարհի վրա ծաղիկներ են ցանած: Նա պատկանում է երիտասարդ քաղաքական գործիչների խմբին, որի թւում են նաև Պուանկարէ, Բարտու եւ Ժօննար եւ որ յայտնի է «երիտասարդ պարլամենտական ըռութուազիա» անունով: Ֆրէյսիներից եւ Հանուօմիկ մատու՝ Դեյնանեն եւ Երեմանի մէջ ամեն իրավական գործութիւնը կայացրին միջամտելու Տըրանսվաալի գործերին, անհիմն են: Միացեալ միջամտութեան հարցը երբէք չէ էլ քննիված:

մտնում է անմանների շարքը, չը նայելով իր գրական չնշին վաստակներին։ Բայց Ակադեմիան մօտենցում է նրան դուքսերի կուսակցութեանը, բարձրացնում է նրա վարկը բուժուազական արհստոկրատիայի աջքում։ Հէնց այս պատճառով էլ Ակադէմիայի անդամեն կամենաւմ գտանալ այն բոլոր մարդիկ, որոնց համար թանգ է այդ շրջանների կարծիքը եւ որոնք կը ցանկանային սերտ յարաբերութիւններ ունենալ նրանց հետ։

„ՄՇԱԿԻ“ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲՈՒՍԱՑ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԵՑ

10 Փետրվարի

ՀՕՆԴՅԱՆ: Փետրվարի 7-ին, «Times»-ին հաղորդում են Զիվէլէյից, թէ քօչըների բանակատեղում, որ առել են անզլիացիները, գտնված է մի նամակ, որով քօչըները օգնական զօրք էին պահանջում. գտնված է եւ այդ նամակի պատճենը, որի մէջ ասված է, թէ կուղարկին 150 մարդ եւ թէ աւելի ուղարկել անհիարելի է, որովհետեւ Լէոն-Ամիթո պաշտամներով կարելի է թոյլ տալ հօլլանդացիներին վերադառնալ իրանց տեղերը:

ՍՏԵՐԿԱՎՐԱՍՑՈՒՅՑ: Լուրեր են պատում, թէ ապստամբների ղեկավարները այդ շրջանում կամինում են անձնատուր լինել:

ԼՕՆԴՈՆ: Փետրվարի 7-ի կուռում, Բուլլերի հրամանատարութեան տակ գտնվող զօրքերից

«Morning Post»-ին հաղորդում են Զիվէլէից. «Մենք գեռ եւս չենք խզել այն զօրագիծը, որով շրջապատված է Լէզի-Սմիթը։ Մենք, երեւի, տաք կորու կունենանք, բայց բօէրների աջ թեւը արդէն յետ է մղված։ Մենք վերցրել սպանվեց մի օֆիցիէր, եւ երկու օֆիցիէր ու 14 զինուոր վիրաւորմեցին։

Ենք գօրեղ պաշտպանողական զիրքեր եւ մեր զօրքերի առաջխաղացութեան համար գրաւել ենք կարեւոր յենակէտեր: Թշնամին նատալի պատերազմական դաշտում առաջին անգամ էլլանդսկացէի կուից յետոյ ի փախուստ դարձաւ: Զինուորները երէկ զիշեր քննեցին բօէրների վրանցից յետոյ ի փախուստ դարձաւ: Մենք ուղղակի մեր առաջին անգամ դարձաւ: Ենք կարեւոր յենակէտեր: Թշնամին նատալի պատերազմական դաշտում առաջին անգամ էլլանդսկացէի կուից յետոյ ի փախուստ դարձաւ: Զինուորները երէկ զիշեր քննեցին բօէրների վրանցից յետոյ ի փախուստ դարձաւ: Մենք ուղղակի մեր առաջին անգամ դարձաւ:

6 ժամին անզիլիայիները գրաւեցին մի բլուր,
որ առաջ բօէրների ձեւքին էր եւ վերցրին
50 մետր՝ լիճական առաջին համարությունը:

թե-
տա-
:
հե-
կան
ար-
րու-
յն-
ելլ,
ատ-
ենք
չա-
տե-
անք
ն...
տրվել, բայց, ըստ երևոյթին, նա ապացուցա-
նում է, թէ այն լուրջ գործողութիւնները, որ
ձեռնարկել է Ռօբերտ չափազանց դժուար
պայմաններում, գեռ եւս վերջացած չեն»:
«Standard» նկատում է. «Եթէ այն օգնական
զօրքը, որ Ժուրին ուղարկել է Կրօնիէին, ճա-
նապարհ է ընկել Ռօբերտսի նոր շարժման լու-
րըն առնելուց յետոյ, այդ դէաքում մի քանի
զօրախմբեր գեռ կարող են ժամանակին վրա
հասնել եւ օգնել նեղվող ընկերներին Մօդերի
վերին ընթացքում։ Այսու ամենայնիւ, աւելի
հաւանական է, որ Կրօնիէի զօրքը բնաշխնջ
կը լինի, կամ, գոնէ, ցրված կը լինի առաջ,
առն լաւագեց ողնական պողուեց իս հասնեն»:

